

Analyse | kraka

19. oktober 2022

Den private beskæftigelse under stort pres frem mod 2030

Af Niels Storm Knigge

Den samlede beskæftigelse skønnes at falde betragteligt frem mod 2030. Den presses af demografisk modvind og en forventet konjunkturalisering. Effekten er endnu stærkere på den private beskæftigelse, hvis man vil lade antallet af offentligt ansatte vokse i lyset af befolkningsudviklingen mv. Analysen viser at politiske prioriteringer spiller en rolle for størrelsen, men den grundlæggende svage tendens ser ud til at være et vilkår.

- Den samlede beskæftigelse skønnes i Finansministeriets seneste fremskrivning at falde med 66.000 fra 2022 til 2030. Faldet skyldes en kombination af normalisering af de nuværende gunstige konjunkturer, der trækker 99.000 beskæftigede ud, og en svag strukturel fremgang på blot 33.000.
- Faldet er kraftigere, 76.000, i privat beskæftigelse, da antallet af offentligt ansatte vokser i fremskrivningen fordi FM beregningsteknisk forudsætter at hele råderummet anvendes på offentligt forbrug.
- I analysen sammenlignes De Konservatives, Venstres og Socialdemokratiets 2030-planer, for at vise forskellen på udviklingen i offentlig og privat beskæftigelse. Venstres plan placerer sig mellem de to øvrige partier, men tættest på S's plan.
- Den socialdemokratiske 2030-plan giver samme beskæftigelsestotal som FM's grundforløb, mens den Konservative plan, med en skønnet reduktion i antal offentligt ansatte og en række reformtiltag, lige netop vurderes at kunne sikre uændret privat beskæftigelse i 2030 ift. 2022.

Kontakt

Seniorøkonom
Niels Storm Knigge
Tlf. 4076 7623
E-mail nsk@kraka.dk



Deloitte

Kraka er finansieret af Realdania, Deloitte og en række øvrige bidragsydere. Se kraka.dk

1. Resume

**Beskæftigelse i 2022
100.000 over
strukturelt niveau**

Beskæftigelsen ventes at toppe foreløbigt i 2022, og derefter falde i takt med at højkonjunktoren løjer af. Som følge af højkonjunktoren skønner Finansministeriet (FM), at beskæftigelsen i 2022 er ca. 100.000 over sit strukturelle niveau.

**Medvirker til
skønnet fald på
66.000 mod 2030**

Kombinationen af den høje aktuelle beskæftigelse og den demografiske udvikling i de kommende år gør, at der er udsigt til en meget lav vækst i samlet beskæftigelse fra 2022 til 2030. Således skønner FM at den samlede beskæftigelse *falder* med 66.000 fra 2022 til 2030 ved en fortsættelse af den nuværende politik.

**Demografi øger
efterspørgsel efter
offentligt ansatte**

Udover at den demografiske udvikling medfører en begrænset udvikling i arbejdskraftsudbuddet, så lægger det også et pres på de offentlige udgifter, det såkaldte demografiske træk. Hænder, der leverer service i den offentlige sektor, kan naturligvis ikke også stå til rådighed for det private arbejdsmarked.

**Valg af off. forbrug
spiller ind på skøn
for privat vækst**

Den politiske målsætning for den offentlige sektor spiller derfor også ind på, hvordan udviklingen i den private beskæftigelse vil være frem mod 2030. Følger man den socialdemokratiske 2030-plan, hvor hele råderummet afsættes til offentlig velfærd, vil den private beskæftigelse skulle reduceres med ca. 76.000 (70.000 med "Danmark kan mere III"), jf. figur 1.

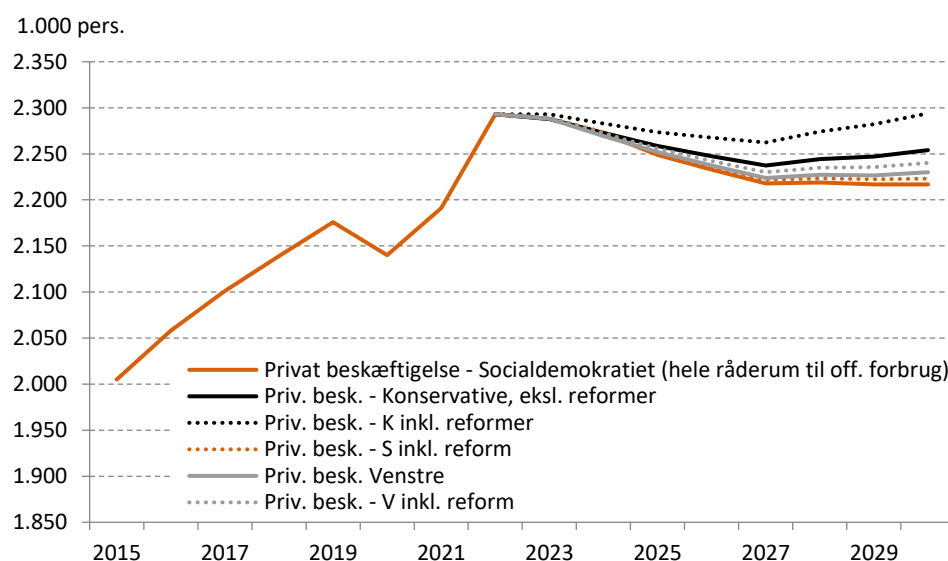
**S-plan: 76.000
færre privatansatte
K-plan: Uændret**

Den Konservative 2030-plan vurderes at reducere antallet af offentligt ansatte med 23.000, hvilket giver mere plads til den private beskæftigelse. Privat beskæftigelse skal dog fortsat reduceres med 39.000 personer som følge af konjunkturer og den offentlige forbrugsvækst. Tager man højde for reformerne i den konservative 2030-plan, kan den private beskæftigelse holdes omtrent uændret (kan skønsmæssigt vokse med ca. 1.000 frem 2030).

**Lav vækst ift.
historisk uanset
politikvalg**

Uanset de politiske ønsker, vil udviklingen være et markant skifte fra den historiske udvikling. Fra 2000 til 2022 voksede den private beskæftigelse i gennemsnit 0,6 pct. om året.

Figur 1 Privat beskæftigelse med statsministerkandidaters 2030-planer



Anm.: Privat beskæftigelse inkl. orlovs personer.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Finansministeriet.

2. Udsigt til faldende vækst i privat beskæftigelse mod 2030

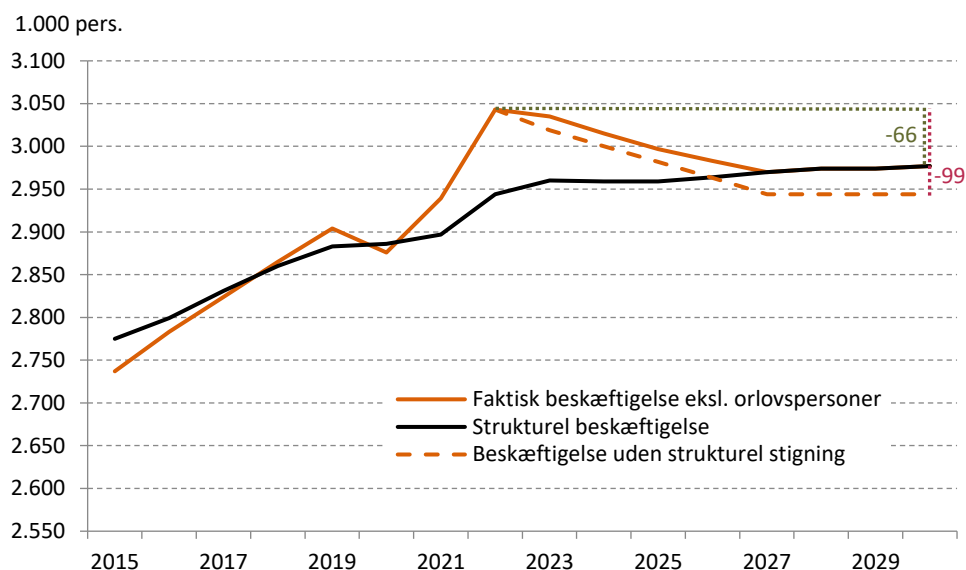
Stor vækst i beskæftigelse op til og efter corona

Fra 2013 og frem til coronapandemiens udbrud i starten af 2020, var der en kraftig fremgang i den danske beskæftigelse. Efter nedturen i forbindelse med corona, har beskæftigelsen fortsat den hastige fremgang, og beskæftigelsen er i 2022 rekordhøj. Finansministeriet (FM) skønner i deres seneste redegørelse fra august, at beskæftigelsen vil nå 3.043.000 eksklusive orlovs personer i gennemsnit over året – ca. 140.000 flere end i 2019, jf. figur 2.

Beskæftigelse er nu rekordhøjt ift. strukturelt niveau

Den kraftige stigning efter faldet i forbindelse med coronaepidemien gør, at beskæftigelsen nu skønnes at være betydeligt over sit strukturelle niveau. FM vurderes i seneste redegørelse, at beskæftigelsen i 2022 vil være 99.000 over sit strukturelle niveau, et rekordstort beskæftigelsesgab på næsten 3½ pct.

Figur 2 Faktisk og strukturel beskæftigelse i FMs seneste fremskrivning



Anm.: Opgjort ekskl. orlovspersoner da det er denne størrelse, som den strukturelle beskæftigelse opgøres i.
 Kilde: Finansministeriet "2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2026", august 2022.

Højt niveau giver anledning til dæmpet vækstkøn

Da forventningen per konstruktion er, at beskæftigelsen vil bevæge sig tilbage mod sit strukturelle niveau, lægger dette et nedadrettet pres på forventningen til beskæftigelsesudviklingen i de kommende år.

Samtidig er den strukturelle vækst i antal hænder lav

Da udviklingen i den strukturelle beskæftigelse samtidig er svag, forventer FM at beskæftigelsen i 2030 er 66.000 lavere end i dag. Heraf kommer et negativt bidrag fra normaliseringen af beskæftigelsen til strukturelt niveau på -99.000, som illustreret i figur 2. Fremgangen i strukturel beskæftigelse ventes altså kun at kunne begrænse det samlede fald med ca. 1/3.

Skal ses i lyset af den demografiske udvikling

Den svage udvikling i strukturel beskæftigelse skal ses i lyset af den demografiske udfordring, som dansk økonomi står overfor i den kommende årrække. Antallet personer med den alder, hvor der er flest beskæftigede, stiger kun svagt, sammenlignet med antallet af børn og unge og især ældre.

Demografi lægger også et pres på off. forbrugsudgifter

Udover en forventet svag udvikling i arbejdsstyrken, lægger den demografiske udvikling også et pres på de offentlige udgifter. Flere mennesker, og særligt flere ældre og børn, peger alt andet lige på at der skal bruges flere penge og flere hænder til at levere service i den offentlige sektor. Dette pres opgøres ved væksten i det demografiske træk, som angiver en vækst i det offentlige forbrug.

Alm. demografisk træk: Pengene følger antal brugere

Det demografiske træk findes i to varianter: Dels det almindelige demografiske træk, som viser hvor meget det offentlige forbrug skal vokse, for at det realt følger med befolkningsudviklingen. Dvs. at pengene, korrigeret for stigende priser og lønninger, kan følge med befolkningsudviklingen dvs. antallet af brugere. Dette garanterer ikke flere hænder til offentlig service, da væksten først og fremmest vil være i det offentlige vare- og tjenestekøb.

Fuldt demotræk: Antal hænder følger antallet af brugere

Den anden variant er det fulde demografiske træk, som i FM også kaldes det neutrale fremskrivningsprincip, sikrer at antallet af offentlige hænder kan følge med antallet af brugere, og at der samtidig er plads til realvæksten i det offentlige vare- og tjenestekøb. De lange

fremskrivninger fra FM følger dette princip efter udløbet af det seneste planlægningsår. Indtil da lægges konkret politik ind.

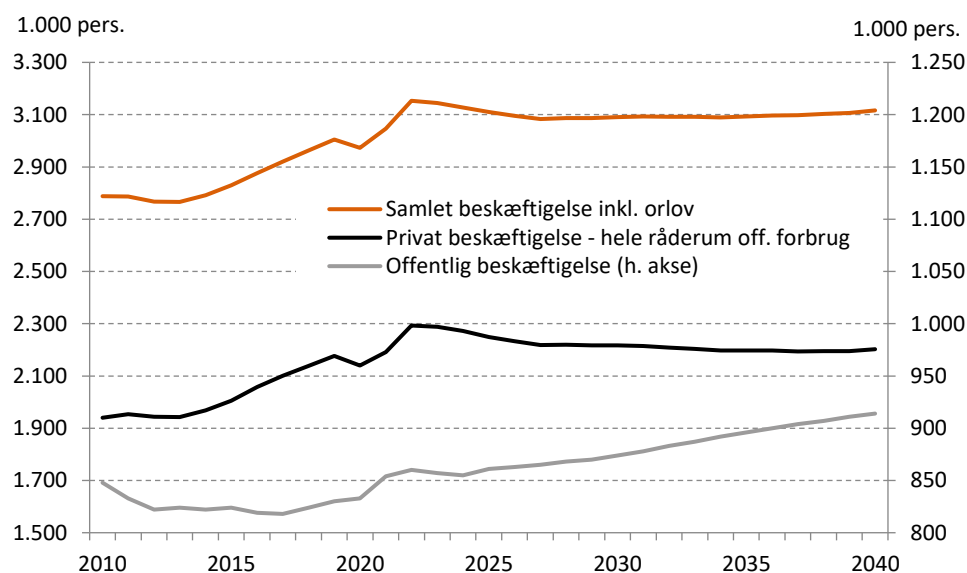
Teknisk forløb har 14.000 flere off. ansatte i 2030

I den seneste fremskrivning, som er af teknisk karakter og derfor har disponeret hele råderummet til offentligt forbrug, er væksten i offentligt forbrug omtrent på det fulde demografiske træk frem mod 2030 – og altså pr. konstruktion derefter. Det giver anledning til en stigning i den offentlige beskæftigelse efter 2024. Fra 2022 til 2030 er væksten på ca. 14.000 personer, jf. figur 3.

Dermed fald i private job på ca. 75.000

Når den offentlige beskæftigelse vokser samtidig med at den samlede beskæftigelse falder, giver det anledning til et endnu større fald i den private beskæftigelse. I alt skønnes den private beskæftigelse at falde ca. 76.000 fra 2022 til 2030, jf. figur 3.¹ Figuren viser også, at den private beskæftigelse står til at fortsætte med at falde efter 2030.

Figur 3 Samlet, privat og offentlig beskæftigelse i FM's seneste fremskrivning



Anm.: Opgjort inkl. orlovs personer.

Kilde: Finansministeriet "2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2026", august 2022.

Udvikling i antal off. ansatte afhænger af politikvalg

Udviklingen i den offentlige beskæftigelse vil naturligvis være meget afhængig af den førte politik. Den ovenstående fremskrivning er baseret på FM's tekniske forløb, hvor der ikke lægges nogen ny politik eller særlige prioriteringer ind. Derfor placeres alt tilgængeligt råderum i det offentlige forbrug. Men de forskellige partier lægger i praksis op til ret forskellige vækstrater i det offentlige forbrug i de senest præsenterede økonomiske planer. For at illustrere betydningen af forskellen mellem partiernes politiske planer, er derfor nedenfor gennemført en beregning, der sammenligner udviklingen ved hhv. at følge de overordnede sigtelinjer i den Konservative 2030-plan ("Skatteplan 2022"), Venstres 2030-plan ("Dyreste udsigter, men vi skal igen mod et rigere og friere Danmark") og den Socialdemokratiske 2030-plan ("DK2030 - Et grønnere, sikrere og stærkere Danmark 2030").

Konservativ 2030-plan har beskeden vækst i off. forbrug

Den Konservative 2030-plan lægger op til en vækst i det offentlige forbrug, på godt 0,1 pct. om året. Hertil skal dog lægges den vækst i det offentlige forbrug, som kommer fra øremærkningen til nationalt kompromis om forsvarsudgifter, som FM har lagt til grund i deres

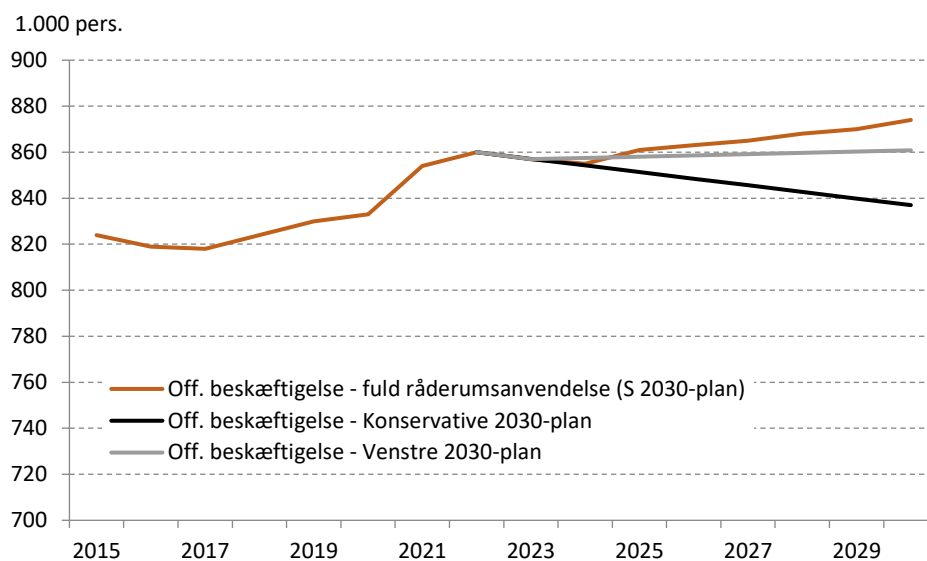
¹ Der er en difference på ca. 5.000 fra opgørelsen ekskl. orlov til inkl. orlov, som forklarer hvorfor det ikke er 66.000+14.000 = 80.000.

K skønnes at sænke off. ansatte med 23.000 i 2030

grundkørsel, da de Konservative ikke eksplicit har placeret denne øremærkning i det offentlige forbrug i deres plan. Medregnes dette, kommer væksten op på lige knap 0,4 pct. årligt.

Denne vækst er ikke høj nok til at fastholde antallet af offentligt ansatte med de gængse regneprincipper fra FM. Følger man disse principper, vil væksten omsættes til et fald i antallet af offentligt ansatte på 23.000 fra 2022 til 2030, jf. figur 4. Udviklingen er opdelt i et generelt skønnet fald på 40.000 og en stigning på 17.000, som følge af forsvarsudgifter.

Figur 4 Offentlig beskæftigelse ved forskellige vækstrater i offentligt forbrug



Anm.: Væksten i offentlige beskæftigelse jf. den Konservative plan er inklusive skønsmæssig effekt af implementeringen af det nationale kompromis om forsvarsudgifter, som er inkluderet i FM's beregning (S 2030-plan). Se bilaget for udregningen af planerne.

Kilde: Egne beregninger pba. Finansministeriet og partierne.

14.000 flere off. ansatte i 2030 med S 2030-plan

Vækstraten i offentligt forbrug i den socialdemokratiske 2030-plan "DK2030 - Et grønnere, sikrere og stærkere Danmark 2030" er en del højere, nemlig 0,8 pct. årligt. Denne vækstrate giver anledning til en skønnet vækst i antallet af offentligt ansatte på 14.000, jf. figur 4. Stigningen vil være større, ca. 25.000, hvis man tager højde for at frafaldet af midlertidige udgifter til Covid og ukrainske flygtninge i 2022 trækker ned. Også her svarer øremærkningen til forsvarsudgifter til 17.000 personer jf. beregningerne beskrevet i bilag A i afsnit 3.

Venstres plan vil give uændret antal off. ansatte

Venstres 2030-plan lægger op til en vækst i offentligt forbrug på lige godt 0,6 pct. om året. Det vil i praksis betyde omtrent uændret samlet antal offentligt ansatte (en stigning på under 1.000) da det generelle fald i den offentlige beskæftigelse med de nuværende regneforudsætninger vil blive opvejet af de 17.000 flere som følge af det ekstraordinære løft af forsvarsudgifter. I figur 4 er det lagt ind med et lille fald i 2023, svarende til det der ligger i grundforløbet, og derefter en lineær tilpasning til det omtrent uændrede niveau i 2030.

Vækst i off. ansatte spejles i udvikling for privatansatte

Skønnet for udviklingen i offentlig beskæftigelse spejler sig i skønnet for den private beskæftigelse. Skal der bruges flere i det offentlige, vil det i give færre hænder til rådighed til den private beskæftigelse alt andet lige.

Pga. fald i samlet beskæftigelse kan begge falde samtidig

Men på grund af udviklingen i den samlede beskæftigelse, kan den private beskæftigelse godt falde samtidig med at den offentlige ventes at gøre det. Og det vil være tilfældet med

den vækst i offentlige beskæftigelse, som svarer til den Konservative 2030-plan, jf. figur 5. Ser man bort fra de fremlagte reformer, vil den private beskæftigelse falde ca. 39.000 fra 2022 til 2030.

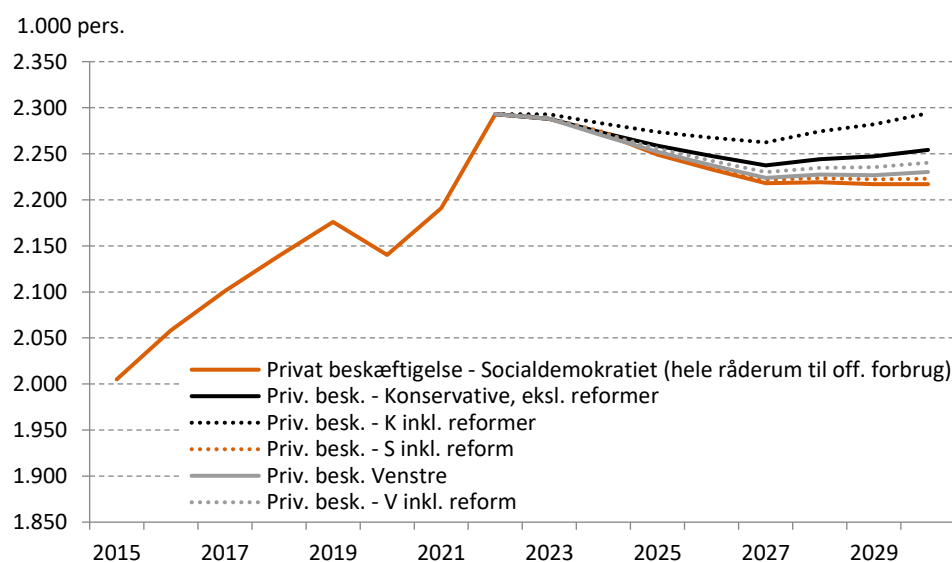
Reformtiltag i K's 2030-plan sikrer netop uændret antal private job

Den Konservative skatteplan indeholder en række reformer, der øger arbejdskraftsudbudet. En række af dem vedrører en forøgelse af timeudbuddet, fx en fjernelse af topskatten, og vil således ikke give flere beskæftigede som sådan. Alligevel er der jf. bilag A i alt et skønnet løft på 40.000 i beskæftigelsen, hvis alle reformer gennemføres. Dermed kan man opnå en lille, positiv vækst i den private beskæftigelse på ca. 1.000.

70.000 færre privatansatte med S 2030-plan + reform

Den socialdemokratiske 2030-plan indeholder et enkelt reformtiltag, der kan øge den samlede arbejdskraftsudbud, nemlig den reform af universitetsuddannelser, der blev præsenteret med "Danmark Kan mere III". Den skønnes at øge arbejdskraftudbuddet med 6.000 personer. Reduktionen i skønnet for den private beskæftigelse bliver i givet fald 70.000, frem for de 76.000 som ligger i grundforløbet, jf. figur 5.

Figur 5 Privat beskæftigelse med statsministerkandidaters 2030-planer



Anm.: Se anmærkningen til figur 4.

Kilde: Egne beregninger pba. Finansministeriet og partierne.

Venstreplan giver fald på ca. 53.000

Venstres 2030-plan vil uden reformeffekter føre til et fald i antallet af privatbeskæftigede på knap ca. 63.000, og ligger altså ganske tæt på den socialdemokratiske plan – sammenlignet med den konservative plan. Indregner man 10.000 flere beskæftigede fra Venstres reformforslag, vil effekten være et fald på ca. 53.000 beskæftigede. Som det ses på figur 5, vil det placere Venstre ganske tæt på Socialdemokratiet, hvad angår udsigten for private job.

Meget lav vækst i et historisk perspektiv

Set i et historisk perspektiv, vil der uanset hvad være tale om en meget lav vækst i den private beskæftigelse. Det understreger den udfordring, som den demografiske sammensætning i de kommende år giver ift. at sikre hænder nok til både den offentlige og private sektor. Fra år 2000 til 2022 er den private beskæftigelse steget ca. 340.000 – svarende til 0,6 pct. om året. Den seneste 8-årige periode, dvs. siden 2014, er væksten 325.000, eller imponerende 1,5 pct. årligt.

kraka

Skal ses i lyset af normalisering af højkonjunktur

At den ugunstige demografi giver udslag i decideret faldende beskæftigelse i fremskrivningen, skal ses i lyset af den ventede konjunkturnormalisering, der som beskrevet i figur 2 vil trække knap 100.000 beskæftigede ud af økonomien. En konjunkturnormalisering er ikke et økonomisk problem.

Underliggende strukturel udvikling dog også svag

Men ser man bort fra konjunktoreffekterne og alene ser på den strukturelle udvikling, er der fortsat tale om en svag periode fremadrettet. Fra 2022 til 2030 ventes strukturel beskæftigelse at vokse 33.000. I den foregående 8-årige periode fra 2014 til 2022 steg den 191.000.

Privat beskæftigelse vigtigt – men dansk økonomi er sund

Privat beskæftigelse er vigtigt for vækst og velstand. Det betyder ikke at privat beskæftigelse nødvendigvis er det vigtigste at fokusere på. Dansk økonomi er generelt sund, med høj beskæftigelse og lav ledighed og har sunde offentlige finanser. Der er få brændende platforme i den økonomiske politik i disse år. Derfor skal man naturligvis stadig vise rettidig omhu og undgå at sundhedstilstanden bliver forværret.

Politiske valg mellem reformer eller ej, og off. eller privat beskæftigelse

Der vil altid være et trade-off mellem offentlig og privat beskæftigelse ud fra den givne samlede beskæftigelse. Reforme har potentialet til både at øge den private beskæftigelse (velstand) og den offentlige beskæftigelse (velfærd), men valget omkring reformer eller ej, har sine egne trade-offs ift. socialt sikkerhedsnet, pensionsvilkår og ulighed. Det er sidste ende politiske valg der afgør hvad der er det rigtige at gøre både når det kommer til reformer, og til at prioritere mellem offentlig og privat beskæftigelse.

3. Bilag A – regneforudsætninger angående væksten i beskæftigelse

Hovedkilde i analysen er seneste FM 2030-forløb

En række af tallene i denne analyse kommer direkte fra Finansministeriets seneste fremskrivning beskrevet i "2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2026", august 2022. Øvrige tal er beregnet som følger.

Færre off. ansatte med lavere off. forbrugsvækst

Beregning af antallet af offentligt ansatte med Konservatives plan

Grundforløbet fra Finansministeriet indeholder som beskrevet ikke politik, og har derfor af praktiske hensyn placeret hele det finanspolitiske råderum i det offentlige forbrug, som i dette scenarie kan vokse 1 pct. om året fra 2023 til 2030. Den Konservative 2030-plan indeholder en planlagt vækst i det offentlige forbrug på ca. 0,13 pct. om året, og det er derfor oplagt, at væksten i antallet af offentligt ansatte må ventes at være lavere.

Ændring 2024-2030 baseret på FIU svar

Udregningen tager udgangspunkt i hhv. et svar² (FIU-svar) og et notat til finansudvalget³. I FIU-svaret beregner Finansministeriet faldet i offentligt ansatte ved en vækst i offentligt forbrug på hhv. 0 pct. og svarende til demografisk træk, ca. 0,55 pct. årligt fra 2023 til 2030. Det skønnes at give hhv. -41.000 og -11.000. Ud fra dette kan man ekstrapolere, at en vækst på 0,13 pct. årligt vil give en vækst på 30-35 tusinde. I det senere notat bekræftes dette tal at være 34.000.

Beregning af 2023 bør bruge faktiske tal

I notatet udføres en simpel mekanisk forlængelse af beregningen til at starte i 2022 frem for 2023. Det ville i givet fald pege på 39.000. Problemet er at den mekaniske beregning ikke tager højde for de faktisk forhold i 2023, sådan som den modelberegning der er udført i FIU-svaret gjorde. Tager man i stedet udgangspunkt i den planlagte vækst i det offentlige forbrug i 2023, og sætter det ift. 0,13 pct. får man en mere retvisende beregning.

K 2030-råderum udregnet efter midlertidige poster

Her skal man dog huske at tage højde for, at den Konservative 2030-plan er beregnet på det råderum, man før sommerferien skønnede ville være tilgængeligt EFTER udløbet af ekstraordinære udgifter til Corona og Ukraine mv. Ifølge Finansministeriets notat svarer den vækst til +1 pct. offentligt forbrug i 2023, og ikke de -0,7 pct., som væksten er umiddelbart. Der skal altså nedjusteres med ca. 0,87 procentpoint hvis man tager udgangspunkt i fremskrivningen fra august 2022.

Vinterhjælp aftale flytter fra forbrug til overførsler i 2023

I mellemtiden er en del af de reserver, som var afsat på FFL, og rent teknisk placeres i det offentlige forbrug, blevet brugt på inflationshjælpepakken (vinterhjælp)⁴. I alt brugte aftalen ca. 2,3 mia. fra reserver, på tiltag, som ikke er offentligt forbrug men fx overførsler. Væksten i offentligt forbrug i 2023 må derfor skønnes at være lige knap 0,6 pct. korrigeret for midlertidige forhold, frem for 1 pct., og reduktionen til 0,13 pct. altså tilsvarende mindre, i alt på 0,45 procentpoint. Reduktionen svarer til at begrænse antallet af offentligt ansatte med 3.000 personer i 2023.

Samlet reduktion i off. ansatte 40.000 fra 2022 til 2030

Hertil skal trækkes de 3.000, som antallet af offentligt ansatte ventes at reduceres med i 2023 i fremskrivningen fra august 2022. I alt en reduktion på 6.000 offentligt ansatte i 2023, som sammen med de 34.000 i perioden 2024-2030 i alt giver en reduktion på 40.000 offentligt ansatte i 2030 med den Konservative skatteplan og de gængse finansministerielle regneprincipper udover ovenstående.

² "Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 409 (Alm. del) af 4. juli 2022"

³ Notatet er ikke offentliggjort men uddelt til Finansudvalget 9. september 2022 under titlen "Udviklingen i den offentlige beskæftigelse frem mod 2030 under forskellige forudsætninger om væksten i det offentlige forbrug"

⁴ "Aftale mellem regeringen og Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Alternativet og Moderaterne om: Vinterhjælp (23. september 2022)"

K's 2030 plan har ikke medregnet nye forsvarsudgifter

Håndtering af reserve til det nationale kompromis

Den Konservative skatteplan har øremærket penge til det nationale kompromis, men de er ikke eksplicit udmøntet. I den seneste fremskrivning fra Finansministeriet, har man valgt at fordele de øremærkede udgifter, så de beregningsteknisk placeres i hhv. offentligt forbrug og offentlige investeringer. Det giver en højere vækst i det offentlige forbrug og antallet af offentligt ansatte, end hvis pengene var reserveret på en anden måde. Der er intet i vejen med at gøre dette, men for sammenlignelighedens skyld er det nødvendigt at gøre noget tilsvarende for beregningen af forløbet med den Konservative 2030-plan.

Giver 17.000 med standardantagelse som i FM's forløb

Konkret øremærkes 11,75 mia. kr. i 2030 til offentligt forbrug i forbindelse med det nationale kompromis om forsvarsudgifter. Givet det demografiske træk ifølge FM's opgørelse udgør 21,25 mia. kr., svarer øremærkningen til ca. 55 pct. af de demografiske træk, eller hvad der svarer til en offentlig forbrugsvækst på ca. 0,3 pct. årligt. Med udgangspunkt i FIU-svaret kan dette omregnes til ca. 17.000 flere offentligt ansatte i 2030: $0,3 * (41-11) / (0-0,55) = \sim 17$.

I alt 23.000 færre off. ansatte i 2030

Det samlede resultat er, at skønnet for hvor meget den Konservative 2030-plan vil sænke antallet af offentligt ansatte frem mod 2030 er $40.000 - 17.000 = 23.000$ personer.

Reformforslag i K's 2030-plan giver 55.000

Beregning af reformeffekter i Konservatives 2030-plan

I den Konservative 2030-plan er en række reformtiltag og skattelettelser, der tilsammen skønnes at give ca. 55.000 fuldtidspersoner i øget arbejdskraftudbud. For at kunne oversætte dette til en vækst i strukturel beskæftigelse, er man nødt til at skønne over opdelingen i hhv. en time- og deltagelseeffekt. F.eks. bliver beskæftigelsen ikke øget af man fjerner topskatten, men arbejdskraftudbuddet øges, fordi allerede beskæftigede vil arbejde flere timer.

Renset for time-effekter skønnes effekt på 40.000

Ud fra en gennemgang af kilderne til de Konservatives estimat, der først og fremmest er udvalgsvar til finans- eller beskæftigelsesudvalget, skønner Kraka at ca. 40.000 kan tilskrives deltagelseeffekt. Det er ikke muligt at udregne præcist, da kilderne som hovedregel ikke opdeler på time- og deltagelseeffekt. Opdelingen er altså lavet ved at vurdere de enkelte tiltag, som ovenfor med topskatten, eller fx ved at vurdere at forøgelsen af arbejdskraftudbuddet fra en afskaffelse af efterlønnen og Arne-pensionen overvejende vil være deltagelseeffekter.

Tabel 1 Reformeffekter i den Konservative 2030-plan

	Effekt på arbejdskraftudbud	Udelukkende/ overvejende timeudbud
Højere beskæftigelsesfradrag	2.550	x
Afskaffelse af topskatten	9.000	x
Beskæftigelsesfradrag til ældre	600	x
Lavere selskabsskat	900	x
Lavere dimmitenddagespensats	600	
Gensidig forsørgerpligt for samlevende kontanthjælpsmodtagere	350	
Mindre regulering af dagpenge og SU	9.000	
Stop for tilgang til efterløn frem mod 2030	23.000	
Stop for tilgang til Arne-pension	9.350	
Tilbagerulning af højere dagpenge	750	
Tilbagerulning af højere kontanthjælp	300	
Afskaffelse af seniorjobordningen	400	

Anm.: De opgjorte reformeffekter udgør i alt knap 57.000 fuldtidspersoner, heraf 13.000 som helt overvejende er timeeffekter. De øvrige tiltag indeholder også timeeffekter jf. fx "Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 238 (Alm. del) af 7. februar 2017". Derfor opgøres reformerne til at øge beskæftigelsen (målt i hoveder) med 40.000 i denne analyse. Skønnet er behæftet med betydelig usikkerhed.

Kilde: Det Konservative Folkeparti samt Finansministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Skatteministeriet

2030-plan fra S følger FM's grundforløb

Beregning af antallet af offentligt ansatte med Socialdemokratiets 2030-plan

Den socialdemokratiske 2030-plan følger det grundforløb, som Finansministeriet fremlagde i august 2022. I planen er der 12,5 mia. kr. i frit råderum, som ikke eksplicit anvises hvordan skal anvendes, men fordeles på hhv. 5 mia. til velfærd herunder sundhed, 5 mia. til "bundne opgaver og uforudsete behov" samt 2½ mia. til "mere tryghed". Vi vurderer at disse reservationer bedst placeres i det offentlige forbrug, og derfor følger beskæftigelsesudviklingen grundforløbet, der antager fuld råderums anvendelse på offentligt forbrug.

Danmark Kan Mere III er reformforslag med ca. 6.000 flere

Beregning af reformeffekter i Socialdemokratiets 2030-plan

Den socialdemokratiske 2030-plan indeholder ikke nye reformforslag, der ikke tidligere er præsenteret. Planen indeholder anvisning af en række potentialer, men ikke konkret politik til at indløse dem. Derfor er det kun udspillet fra "Danmark Kan mere III", som rimeligvis kan indregnes som reformtiltag, der kan løfte arbejdskraftudbuddet. FM skønner at effekten af reformen er ca. 6.000 i forøget arbejdskraftudbud, der af Kraka vurderes hovedsageligt at være deltagelseeffekt.

Venstre's vækst i off. forbrug giver uændret off. ansatte

Beregning af antallet af offentligt ansatte med Venstres 2030-plan

Venstre sætter eksplicit penge af til at håndtere det demografiske træk, samt er med i det nationale kompromis. Samtidig har Venstre brugt pengene fra det grønne råderum på investeringer og skatteforslag i deres klimaplan. Det giver det samme frie råderum som Socialdemokratiets plan. Det er dog ikke hele dette frie råderum som anvendes til offentligt forbrug. Konkret øremærkes 4,5 mia. kr. til sundhed og 1,2 mia. kr. til uddannelse. Men samtidig sparer man 3 mia. kr. på jobcentre, 2,5 mia. kr. på kommunernes administration og hævder at kunne få en nettobesparelse på 1,5 mia. kr. ved mere konkurrenceudsættelse. Dermed afsættes reelt 1,3 mia. kr. mindre til offentligt forbrug end det demografiske træk. Det giver en realvækst i offentligt forbrug på lige godt 0,5 pct. årligt efter 2023 – dertil kommer så forsvarsudgifterne som for de øvrige partier, samt samt faldet i offentligt forbrug i 2023 som følge af udfasning af midlertidige udgifter til corona og flygtninge. Samlet vil det

betyde en vækst på godt 0,6 pct. årligt over hele perioden, at den offentlige beskæftigelse er stort set uændret efter de gældende regneprincipper.

**Arbejdskraftsudbud
på 15.000 – 10.000
flere i beskæftigelse**

Beregning af reformeffekter i Venstres 2030-plan

Venstre hævder at deres 2030-plan øger arbejdskraftsudbuddet med 15.000 personer. Heraf vil enkelte tiltag oplagt bestå af en høj grad af timeeffekter, som fx en skattebonus ved at være på fuld tid frem for deltid. Baseret på forslagene i øvrigt er reformeffekten skønsmæssigt nedjusteret til 10.000 i yderligere beskæftigelse